De Heraut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* N°. 124).

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseeren aan de **REDACTIE**. Abonnementen en Advertentiën aan de **ADMINISTRATIE** van **De Heraut**, Amsterdam.
Inzendingen die later dan Donderdag 's namiddags te 12 ure worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 10 Augustus 1890. N°. 659.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden **f 1.20.** Afzonderlijke nummers aan het Bureel **10** Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren. Postdirecteuren enz. en aan het Bureel te Amsterdam.
Advertentiën: van **1** tot **6** regels **90** Cent; voor elken regel meer **15** Cent. Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Vereenigingen **10** Ct. per regel.

„Opdat gij zijn moogt, waar ik ben."

> En zoo wanneer ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben, zoo kom ik weder, en zal u tot mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar ik ben. Joh. 14:3.

Jezus is niet van deze aarde. In deze wereld was zijn thuis niet. En al heeft hij uit goddelijk mededoogen ons vleesch en bloed aangenomen; zich naar deze wereld laten uitzenden; en in deze wereld ons leven geleefd en onzen strijd gestreden; toch bleef hij op aarde een vreemdeling. Zijn Vaderhuis was en bleef *daarboven*.

Het doel van Jezus' komst op aarde, was dan ook volstrekt niet, dat hij zich aan den hemel zou ontwennen, om zich allangs zoo meer in ons aardsche leven in te leven en in onzen levenstoestand over te gaan. Veeleer omgekeerd was en bleef het zijn eenig heilig bedoelen, ons uit de banden van dit aardsche leven los te maken en zulk een aanknoopingspunt in den hemel daarboven te geven, dat ook ons thuis voortaan niet meer in deze wereld, maar in den hemel zou zijn.

Niet hij wordt aardsch, maar hij komt om ons hemelsch te maken. Hemelsch niet enkel in onze gezindheid, maar naar geheel ons wezen en onze bestemming. Hemelsch wil hij onze ziel maken, eens hemelsch ook ons lichaam. In dien hemel zal ons vaderland zijn, en in dien heerlijken hemel al het ideaal van ons hart en het middenpunt van ons verlangen.

Ge raakt dus aanstonds van de ware lijn af, zoo ge de Vleeschwording van den Zone Gods op zich zelve neemt, als lage daarin het einddoel van Gods wegen.

Neen, ook die Vleeschwording van den Zone Gods, dat verschijnen van den Immanuël op aarde, is slechts een schakel in de keten, is slechts middel om een hooger doeleinde te bereiken.

Hij daalt neder en leeft in ons leven in, niet om in dit aardsche leven zijn ruste te vinden, maar eenigelijk, om uit dit aardsche leven en uit deze wereld, die in het booze ligt, zelf weer uit te gaan en met zich Gods uitverkorenen op te trekken naar zijnen zaligen hemel.

En toch is dat komen van Jezus tot deze aarde iets heel anders en iets veel meerders dan een vluchtige, voorbijgaande *verschijning*.

Verschenen was de Christus ook onder het Oud Verbond en Abraham had zeer verlangd zijnen dag te zien en had hem gezien.

Maar toen Immanuël aan Abraham verschenen was en die verschijning ten einde liep, bleef er niets achter. Achter bleef, ja, het woord der belofte, en de diepe indruk, en de heilige herinnering, maar zakelijk niets. Het bleef de hemel hoog daarboven, en de aarde diep hier beneden, en tusschen die beide de ondempbare klove van een eeuwig onverzoende schuld.

Maar zoo is het bij Jezus' Hemelvaart, na zijn Vleeschwording niet.

Wat nu voor de heilige apostelen en voor al Gods uitverkorenen in zijn kerk aan alle einden der aarde achterblijft, is niet maar een indruk en een herinnering, maar een verzoening, die is aangebracht, een band die tusschen ons menschelijk geslacht en dien hemel gelegd is, een kracht in den hemel werkende, die ons van dag tot dag en van uur tot uur ten goede komt.

En juist dat is, wat ons, kinderen der menschen, van noode is.

Want wel ligt in den hemel ons vaderland en daarboven onze bestemming, maar die bestemming kon nooit worden bereikt, zoo we, om in dat vaderland in te gaan, op moesten houden *mensch* te zijn.

En dat nu juist is het, wat de Christus door zijn Vleeschwording en Opstanding en Hemelvaart voor ons heeft te weeg gebracht.

Hij heeft ons *menschelijk leven* aangenomen, dat menschelijk leven heeft hij *geheiligd* en *verheerlijkt*, en dat geheiligde en verheerlijkte menschelijk leven heeft hij *in den hemel* voor ons *ingedragen*.

Zoo is er dan nu in den hemel niet alleen een goddelijk leven, gelijk het Eenig en Drieëenig Wezen dit in ongestoorde zelfgenoegzaamheid doorleeft; en zoo is er dan nu in den hemel niet enkel een leven van Gods engelen, gelijk dit de Cherubijnen en Serafijnen voor zijn Troon genieten; maar zoo is er dan nu in dien zelfden heerlijken hemel ook een *menschelijk* leven mogelijk geworden.

Er is thans in dien hemel, in dat Vaderhuis niet maar een woning voor het Goddelijk Wezen, en een woning voor zijn engelen. Neen er zijn in dat Vaderhuis *vele* woningen. Ook een woning voor het kind der menschen. Een menschelijke woning, die niet vanzelf bereid was, maar die Christus na zijn Vleeschwording en door zijn Hemelvaart en Koninklijke heerschappij ons bereid heeft en nóg bereidt.

En daarom is er naar dien hemel voor ons menschen maar *één* weg, en dien weg weet ge. Die weg is Jezus in eigen persoon.

Hij, in zijn eigen persoon, heeft het menschelijke van ons aangenomen. Hij, in zijn eigen persoon, heeft dat menschelijke door zijn Hemelvaart in den hemel ingedragen. Hij, in zijn eigen persoon, houdt dat menschelijke in den hemel in stand. En niemand, die niet persoonlijk aan dien Heiland verbonden is, kan in dien hemel ingaan, om als mensch in dien heerlijken hemel de goddelijke gelukzaligheid te genieten.

Vandaar Jezus' zeggen tot zijn jongeren: „Gij lieden gelooft in God, *gelooft ook in mij*"; want metterdaad, in God te gelooven brengt wel tot het inzicht, dat het op deze aarde niet goed, en dat het in den hemel alleen zalig is, maar zonder meer is er naar dien hemel voor u *als mensch* nog geen weg ontsloten.

Dien weg ontsluit zich eerst in den Immanuël voor u. In hem, die als mensch u uit uw aardschen kring losmaakt, maar om u in den hemel een evenzeer waarachtiglijk *menschelijk* leven te vergewissen.

Maar dit moet dan ook het leven van Gods kinderen bepalen.

Voor hen is er tweeërlei *menschelijk* leven. Het éene gelijk de ongeheiligde wereld het oplevert, met veel schoons, veel verleidelijks, veel liefs; maar al dat schoone, dat lieve, dat aantrekkelijke, vergiftigd in zijn geur en besmet door onheiligheden; en daarom krank en te niet gaande; straks een prooi van den dood.

Maar hier naast en hier tegenover staat nu voor Gods kind een ander, een tweede *menschelijk* leven, gelijk het bloeit in Immanuël, en van hem uitstraalt op Gods uitverkorenen op aarde. Een ander menschelijk leven, duizendmaal schooner, onovertroffen in heerlijkheid, boeiend met onweerstaanbare aantrekkelijkheden, en dat wel soms omfloersd wordt door veel lijden en veel bange verdrukking, maar, heilig in zijn levenswortel, geen dood en geen ondergang kent.

Van dat leven, dat hooge, echte menschelijk leven nu is het brandpunt en de fontein in den hemel, in Christus.

Daar schittert het.

Van daar stroomt het uit.

Daar trekt het henen.

En van dat leven zegt Immanuël: „Ik zal u tot mij nemen, opdat ook gij zijn moogt waar ik ben."

Zoo is dan de trek naar hemelsche gelukzaligheid van het zielsverlangen naar Immanuël niet te scheiden.

Wie Hem niet vindt, vindt ook dat leven niet.

Voor wie Hem niet kent, bestaat het niet.

Maar dan ook, omgekeerd, wie Hem uit genade bezitten mag, diens is dat heerlijk menschelijk leven, nu reeds in voorsmaak, en straks eeuwig in volmaakte glorie.

KUYPER.

Officieele berichten uit de Ned. Geref. kerken.

De Ned. Geref. kerk van Delfshaven mocht Zondag 3 Aug. zich verblijden in de daden des Heeren, daar het Hem behaagde om hunnen beroepen herder en leeraar tot hen in te leiden.

Na des voormiddags door Ds. H. H. Veder van Schiedam bevestigd te zijn met het Woord des Heeren Joh. 15 vs. 27*a*. »En gij zult ook getuigen" mocht Ds. Schaafsma zich des avonds aan ons verbinden met het Woord des Heeren Exodus 3; vs. 14*c* en 15. »Ik zal zijn heeft mij tot ulieden gezonden, enz." 's Heeren naam alleen zij de eere, voor zijne onuitsprekelijke genade ook aan deze kerk bewezen. Psalm 99.

Men wordt verzocht alle stukken voor deze kerk, voortaan te adresseeren aan Ds. A. O. Schaafsma, Havenstraat te Delfshaven.

Namens den kerkeraad.
J. CAESAR, *Scriba.*

Agenda van de class. vergadering der classis Harderwijk die op Woensdag 13 Aug. des 's morgens ten 10 ure te Nunspeet in het kerkgebouw der Ned. Ger. gemeente te N. zal samenkomen:

1. Opening met gebed.
2. Onderzoek der geloofsbrieven en presentielijst.
3. Benoeming van eenen praeses en scriba.
4. Lezing der notulen.
5. Onderzoek naar den toestand der kerken volgens art. 41 door den praeses in te stellen.
6. Bepaling van tijd en plaats der volgende vergadering.

Verdere onderwerpen ter behandeling ingekomen.

Harderwijk:

7. Hoe denkt de classis over de hereeniging met de Christ. Geref. in verband met het op de Synode daarover genomen besluit.
8. Welke roeping heeft de classis met betrekking tot de nog niet ontkomene kerken.
9. Toelating van broeders diakenen op de classicale vergadering met adviseerende stem.
10. Epe: Is het betamelijk dat bij het verlaten van de leeskerk de ouderling een zegen over de gemeente afsmeekt.
11. Voorthuizen: Bij ontstentenis van een herder en leeraar, welke is de beste wijze van huisbezoek met twee ouderlingen of een ouderling en een diaken.
12. Welke is de beste wijze om een herder en leeraar te beroepen, hoe heeft zich de gemeente met den kerkeraad voor te bereiden.
13. Ermelo: Dat zoo veel mogelijk de korte predikatie bedoeld in art. 41 op de classicale vergadering gehouden worden.
14. Doornspijk: Toelating van broeder van der Bijl als bedienaar des woords door de kerk te Doornspijk op grond van het besluit der laatst gehouden classis.

Namens den kerkeraad van Nunspeet.

S. E. BONESTROO, *Scriba.*

WAGENBORGEN. Met dankbaarheid aan den Heere, mag de noodlijdende kerk van Wagenborgen, wederom melding maken van de gaven die sinds April haar toevloeiden:

Door den heer J. Holstein, van N. N. te Harlingen *f* 1; van de kerk van Gendringen *f* 1.50; idem te Spijk (prov. Groningen) *f* 16; idem te Delft, door den heer D. v. Es *f* 10; idem te Groningen *f* 28.28; idem te 's-Hage *f* 25; idem te Waarden, door den heer J. F. Brouwer *f* 9.96; van N. N. te Vlissingen *f* 2.50; van de kerk van Arnhem, ged. coll. *f* 27.40; van N. O., door Ds. van Son te Amsterdam *f* 5; van de kerk van Oostwold (Oldambt) *f* 28.78; van de kerken in Zeeland *f* 50; van den heer H. v. D. te Utrecht *f* 10; van den heer N. G. G. te idem *f* 10; van Mej. P. te idem *f* 5; den heer C. H. te Middelburg *f* 10; Mej. G. te Vlissingen *f* 1.25; van den heer N. N. te idem *f* 1; van den heer K. te idem *f* 1; gecoll. in de Chr. Geref. Gem. te Appingedam *f* 63.10; idem te Delfzijl *f* 61.70; idem te Bierum en Spijk *f* 47.25; idem te Stedum *f* 20.65½; idem te Garrelsweer *f* 29.30; idem te Bedum, Ten Post en Siddeburen *f* 73.38¼; van de kerk te Gaastmeer *f* 1.50; idem te Lollum *f* 7.50; idem te Zuidwolde (Gr.) *f* 20.73; idem te Maasluis *f* 10; idem te Amsterdam ged. coll. *f* 35; idem te Schoonrewoerd *f* 5.28½; idem te Oosterend *f* 3; van de kerken te Surhuizum en Kollum gecoll. *f* 37.50; idem te Goënga en Sybrandaburen 1/3 coll. *f* 5; van de kerk te St. Anna-Parochie ged. coll. *f* 5; idem te Wetsinge-Sauwert *f* 16; uit de gemeente zelf kwam tot heden toe bijeen eene som van *f* 364.

Broeders! de Heere heeft ons door deze blijken uwer liefde getroost en verkwikt. Hij heeft den nood onzer gemeente op uw hart gebonden. De Heere zegene u en uwe gaven!

Dat ook de Chr. Geref. broeders uit de vermelde kerken ons steunden, is ons een oorzaak van blijdschap en dank!

We hebben behoefte aan een kerk en pastorie. Deze laatste is reeds aanbesteed, dewijl daaraan de behoefte vooreerst het dringendst is. Maar ook een eigen kerkgebouw kan de gemeente niet ontberen. Er is dus nog veel noodig. Maar wij vertrouwen in den Heere, dat Hij nog velen harten zal neigen en bereidvaardig zal maken den nood zijner kerk alhier te helpen verlichten.

Uwe heilbiddende broeders,
W. K. P. GOEBEE, *V. D. M.*
J. J. BRONS, *Admin. K. K.*

Zending.

„In de eerstkomende tien jaar."

De Presbyteriaansche predikant J. L. Stevens — zoover we weten een Nederlander van afkomst — werkzaam te Athene, een stad in Georgie (Vereenigde Staten) heeft onlangs tot het Presbyterium van genoemde stad een rede gehouden, om te betoogen, dat »minstens in de eerstkomende tien jaren het Evangelie kan en moet gepredikt worden aan heel de Heidensche, Joodsche en Mahomedaansche wereld."

De schrijver, die ons zijn rede toezond, gelooft zoo vast in de mogelijkheid van wat hij voorstaat en is er zoo var vervuld, dat hij niet alleen alle bladen die hij bereiken kan vraagt heel zijn betoog op te nemen, maar ook zijn verzoek om bekendmaking. Onze ruimte gedoogt niet meer dan het lijvig stuk kort te behandelen. Het is echter nuttig, ook nog om andere redenen dan de schrijver wellicht vermoedt, eens goed te zien wat hij eigenlijk wil.

Ds. Stevens richt zich tot alle Protestantsche kerken ter wereld, tot alle broederen die zijn streven willen bekend maken, om hem daarin te steunen. Hij herinnert aan het zendingsbevel des Heeren Jezus bij zijn hemelvaart, en zegt dat Christus duidelijk heeft uitgesproken, hoe in den dag des oordeels onze aanneming door Hem al zal hangen daarvan, of wij voor Hem werken gedaan hebben van »reddend geloof" en wij geen plaats in zijn hemel kunnen verwachten, zoo we dit gebod verzuimen, een taak waarbij elke tijdelijke niets is.

Hoe moet het gaan?

De kerk, zegt Ds. Stevens, moet de mannen en het noodige geld leveren.

Hoeveel menschen en hoeveel geld zijn noodig?

Er arbeiden nu 3000 geordende Protestantsche zendelingen; 700 ongeordende en 2500 vrouwen; alle uitgezonden door de kerken van Amerika en Europa. De kosten bedragen 30 mill. gld. per jaar, waarvan 10 mill. wordt geleverd door 50 genootschappen in Amerika; 2¼ mill. door 34 vereenigingen in Europa; bijna 12 mill. door 19 Engelsche en Schotsche vereenigingen en eindelijk 2 mill. door 20 vereenigingen niet kerkelijk, maar grootendeels uit kerkleden bestaande.

Daarbij komt nog de interest op vaste goederen en de uitgaven van de Bijbel- en de Tractaatgenootschappen en vele soortgelijke vereenigingen; dit al doet de som alleen in Engeland uitgegeven tot kerstening van de Heidensche en de Mahomedaansche wereld schatten op ruim 18 mill. gld.

Behalve de 6250 mannen en vrouwen door de Prot. zending uitgezonden, zijn 2500 geordende leeraars en 26,000 inlandsche evangelisten onder de bekeerden werkzaam, ongerekend de vele onderwijzers. Er is dus nu 1 arbeider met 5 helpers op de 167,000 personen. Nu is aan te nemen dat, zoo de bijdragen vervijfvoudigd werden, dus van 30 mill. 150 werden, aan elk heiden enz. het Evangelie in de eerste 10 jaar kon gepredikt. Europa en Amerika konden dan in plaats van 6000 ver over de 30,000 predikers uitzenden en 't getal inlandsche zou rijzen tot 150,000. Elke prediker zou dan met 5 helpers nog een goede 30,000 personen voor zijn rekening hebben. Zoolang al die inlandsche leeraars nog niet zijn opgeleid, kan het geld, later voor hen noodig, besteed worden voor uitzending van zendelingen. Ook 't getal scholen enz. zou toenemen.

De Heer heeft, zoo zegt de schrijver, op vele plaatsen de hinderpalen weggenomen. In Amerika bereiden zich bijna 5000 jonge mannen en vrouwen tot den Zendingsarbeid. Elke kerk bepale nu de te geven som. Elk prediker doe zijn kudde gevoelen, dat de Christen persoonlijk verantwoordelijk is voor de verbreiding des Evangelies onder de heidenen, en wekke belangstelling in de Zending op.

Zoo als 't nu is kan het niet blijven, zegt de schrijver; nu elk Protestant, ook avondmaalgangers, nog geen halven stuiver per week voor de Zending geeft. De kerk moet opwaken en deze »grootste aller ondernemingen onzer eeuw" tot stand brengen. Men zegge niet: we hebben pas 3 millioen bekeerlingen. Ons is het werk, de uitkomst des Heeren. Het Evangelie is »een reuk des levens ten leven of des doods ten doode." Er zullen meer gezonden worden dan de middelen toelaten te zenden, enz.

Zoover Ds. J. L. Stevens.

Zullen we tot dit plan Amen zeggen?

De martelaren.

XXI.

JACQUES LE FEVRE.

Onder de kerken der Nederlanden, waaruit in de 16e eeuw vele martelaren voortgekomen zijn, mag wel in de eerste plaats genoemd worden de kerk van Valenciennes. Reeds vroeg was daar het zuivere Evangelie des Heeren bekend geworden en velen hadden het aangenomen. Maar dat beviel den Papisten niet. Zij vervolgden de Christenen. Omstreeks het jaar 1550 is er zelfs eene zeer groote vervolging in Waalsland en inzonderheid te Valenciennes geweest. De slachtoffers van deze vervolging waren eenvoudige menschen. Tot hen behoorde ook Jacques le Fevre en zijn gezin. De vader was reeds zestig jaren oud. Hij had een zoon van 19 jaren en eene dochter, die gehuwd was met Gillot Vivier, evenals de anderen een handwerksman, namelijk een wolwever.

Op zekeren dag werden Jacques le Fevre, zijn zoon Michiel en zijn schoonzoon Vivier gegrepen en in de gevangenis geworpen. Anna le Fevre, de vrouw van Vivier, ontkwam nog eenigen tijd aan hare vervolgers; zij werd eerst later gevangen genomen. Van al deze belijders der waarheid wordt ons medegedeeld, dat zij door 's Heeren genade volhardden bij de goede belijdenis. Dit was vooral opmerkelijk van den ouden man, want hij was niet zoo diep ingeleid in de waarheid, dat hij zijne bestrijders altijd kon antwoorden of voldoen. Desniettemin bleef hij steeds zeer standvastig in zijne belijdenis, ofschoon zijne vervolgers hem trachtten te verstrikken. Allen werden in 1551 te Valenciennes om de waarheid verbrand, doch niet te gelijk, Anna Vivier, werd in de gevangenis opgesloten, totdat zij moeder was geworden. Daarna besteeg ook zij de houtmijt.

Volgens sommigen werd tegelijkertijd verbrand eene Michaëlla de Caignonele, weduwe van Jakob de Klerck; (anderen vermoeden, dat zij reeds in April 1549 aan den vuurdood is prijs gegeven.) Aan deze vrouw kon niet verweten worden, dat zij de godsdienstoefeningen had bijgewoond. Zij voelde den drang des Heiligen Geestes niet, om zich te wagen aan de vervolging door het bezoeken van de bijeenkomsten der gelooviqen, aldus verschoonde zij zich. Toch hoopte zij, zoo verklaarde zij aan den man, die haar ten huwelijk vroeg en dien zij afwees, in de ure der vervolging door de genade des Heeren te blijven staan bij de waarheid Gods, die zij in haar hart gevoelde en niet te vervallen tot de Roomsche afgoderij en gruwelen. Toen zij met de bovengenoemden ten vuurdood was veroordeeld, toonde zij, welke kracht de Heere dengenen geeft, die om zijns naams wil lijden. De anderen, die voor haar uitgingen, om den dood te ondergaan, vermaande en troostte zij. »Wij, die nu lijden moeten", zeide zij, »zijn in onze harten gerust en verkrijgen de eeuwige zaligheid, maar de rechters zullen, zoo zij niet bekeerd worden, de verdoemenis krijgen." Toen hief zij Psalmen aan, al zingende besteeg zij den brandstapel en stierf.

JAN VAN OSTENDE (van den Oesteynde).
Bijgenaamd Tromken.

In het jaar 1551 was er eene groote vervolging in Vlaanderen. Bij wagens vol werden de geloovigen gevangen binnen Gent gebracht, om hun straffe te ontvangen, voor het lezen van Gods Woord en het gaan ter preeke. Een dier geloovigen, Jan van Ostende, een tapijtwever, had langen tijd kunnen ontkomen aan de handen zijner vervolgers. Doch eindelijk werd hij te Antwerpen ontdekt en gevangen genomen. In de gevangenis schreef hij brieven aan de predikanten van de Hollandsche gemeente te Londen, vooral aan Martinus Micronius, waarin hij hen vermaande den vrede, dien de Heere aan zijne kerk in Engeland gaf niet te verzondigen, omdat dan de toorn des Heeren over hen zou ontbranden, wat werkelijk geschied is, toen Maria de bloedige den Engelschen troon beklom en honderden belijders der waarheid ter slachtbank bracht.

In zijnen kerker kreeg hij vele bezoeken van menschen, die hem ondervraagden. In 7 jaren, zoo deelde hij dezen personen mee, had hij niet gebiecht »omdat de biecht niet uit God maar uit de menschen was." Sinds twee jaren was hij niet aan het Avondmaal geweest, »omdat men het niet gebruikte naar de instelling van Christus." Natuurlijk verwierp hij ook de leer der wezensverandering in het Heilig Avondmaal. Van de vastendagen der Roomsche kerk wilde hij evenmin weten. Ook over den kinderdoop, de rechtvaardiging door het geloof en andere dingen voerde hij gesprekken.

De laatste maal, dat hem de schout monniken had gezonden, om met hem te redetwisten, liep het gesprek over den paus.

»Gelooft gij, dat de paus hoofd der kerk is," vroeg men hem.

»Christus is het," zeide hij.

»Maar *gelooft* gij niet, dat ook de paus het hoofd is," werd hem weer gevraagd.

»Neen," antwoordde hij, »want anders moest de kerk twee hoofden hebben en zou een monster zijn. Christus is alleen het hoofd en al de anderen zijn zijne leden."

»Dat zeggen al de ketters," hernamen de monniken, »maar is Petrus dan niet het hoofd der Apostelen geweest, waar hij zijn kerk op grondvest."

De martelaar antwoordde: »De Apostelen zijn aan elkaar gelijk geweest, zij zijn allen tot herders der kudde gesteld."

»Waarom gelooft gij het Evangelie", vroeg men hem.

»Omdat de kerk het heeft aangenomen", zeide hij.

»Waarom gelooft gij dan *niet* al wat de kerk gebiedt en leert," vroeg men hem weer.

Zijn antwoord luidde: «Omdat zij houdt, gebiedt en leert, wat tegen het Evangelie strijdt."

Over zijne ouders wilde hij niet oordeelen. Het oordeel daarover kwam den Heere toe. »God zal den tijd der onwetendheid aanzien en hun genadig zijn; maar het licht des Evangelies schijnt, dat geruimen tijd verborgen was, zie ieder voor zich toe, dat hij het waarneme."

Eindelijk het onvruchtbaar redetwisten moe, verlieten de monniken hem.

De raad van Antwerpen veroordeelde hem ter dood en den 16en Oct. 1551 werd hij verbrand.

DE GAAV FORTMAN.